

hinanden, saaledes som det her synes at være Meningen.

Det ærede 2det kongevalgte Medlem (Goos) havde Betænkelse ved Loven, fordi han var bange for, at denne ny 3dje Retning, dette ny System, skulde ende med saa at sige at tage Luven fra de to gamle Retninger, og det vilde være en farlig Ting. Den højtærede Minister maatte passe nøje paa, at denne ny Retning ikke fandt saadan Favør, at maaske over 90 pCt. gik den Vej, og skulde man se, at det, vi her ere i Færd med at indføre, vandt saadant Terrain, at det jagede de ældre Retninger ud, maatte man være betænkt paa at slaa det ned igen og gennemføre noget andet i Stedet. Jeg kan ikke være enig med det ærede Medlem i dette Raisonnement; thi hvis den ny Retning virkelig har den tiltrækkende Evne baade for Skolemænd, Disciple og Forældre, at man foretrækker den, vil det for mig være et Bevis paa, at det netop er det, Tiden kræver. Nu ryster det ærede Medlem paa Hovedet og siger, at det er, fordi den er saa let, dog det har den ærede Minister allerede berørt, og jeg ved heller ikke, hvad det vil sige. Disciplene faa akkurat det samme Timeantal. Kanske de ikke komme til at bryde deres Hjerne saa meget i Timerne. Kanske de ikke faa saa mangé Hjemmelektier at arbejde med. Maaske kunne de slippe bedre igennem Eksaminerne, og hvis saa er, er det jo en Guds Lykke, at der ikke lægges urimelige Byrder paa de unge Mennesker. Er Retningen blot tilstrækkelig til at give dem en ordentlig Dannelse, er det jo en herlig Ting, at den Retning kan blive gennemført og maaske til sidst kan udelukke de andre. Man kan jo saa sørge over, at den græske og latinske Dannelse gaar til Grunde her i Landet, men det er der vist kun meget faa Mennesker, der sørge over. I Norge er man jo allerede til en vis Grad gaaet bort derfra; den Tid kan maaske ogsaa komme, hvor man mener at kunne være en dannet Mand, selv om man ikke kan nogle Brokker Latin og Græsk. Der er vel ogsaa adskillige Medlemmer her i Salen, der ville godkende, at man kan staa paa et meget højt Dannelsesstrin uden at kunne Latin og Græsk. Latin og Græsk have været uundværlige for Udviklingen i Middelalderen her i Europa; men nu er man kommen saa langt i den ny Tid og har produceret saa meget, man kan leve paa, at det nok kan lykkes at give Disciplene i den lærde Skole en saadan Indsigt i

hvad Nutiden i saa mange Retninger har faaet frem, baade i naturvidenskabelig, teknisk, litterær og i enhver anden Henseende, at man nok vil kunne være glad ved den højere Undervisning, man saaledes vil være i Stand til at give Disciplene her i Landet.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Stühr): Det ærede Medlem tager fejl deri, at jeg ikke er enig med ham med Hensyn til den latinske Sætning: „Non scholæ sed vitæ discimus“. Jeg kan endogsaa meddele, at da jeg en Gang som Efor skulde indsætte en Rektor, valgte jeg denne Sætning som Motto for min Tale. Men fordi jeg mener, at enhver Skole skal være anlagt derpaa, kan jeg dog godt fastholde, at vor lærde Skole skal tage Hensyn til Forberedelsen til Universitetet, hvor der dog læres ikke blot for Skolen men ogsaa for Livet. Efter den historiske Forbindelse, som er mellem den lærde Skole og Universitetet, anser jeg det dog ogsaa for fuldt berettiget at stille den Fordring til Statens lærde Skoler, at de skulle være Forberedelsesskoler til Universitetet ved Siden af at give en almindelig højere Dannelse, for saa vidt den kan gives i Skolerne. — Endvidere maa jeg paa ny hævde med Hensyn til Tillægsprøven i Latin, at mit Syn paa Sagen har været det, at den Tillægsprøve i Latin, som forlanges af det juridiske Fakultet, skal være ikke en Afgangsøksamen fra Skolen, men en Universitetsprøve, og den behøver ikke at nævnes i Loven. Lige saa lidt som den medicinske Forberedelsesøksamen nævnes i Loven eller den teologiske Forberedelsesøksamen, det vil sige Eksamen i patristisk Latin, lige saa lidt behøver en Eksamen i juridisk Latin at nævnes. Anses det imidlertid for nødvendigt, kan det jo tilføjes i Paragraffen, men jeg vilde rigtignok ønske, at man ikke satte alt for detaljerede Bestemmelser ind i Loven, thi det er nødvendigt, at der ydes en vis Frihed baade for Administrationen og for Skolen, man maa ikke binde Hænderne paa Administrationen og paa Skolen ved for snævre Lovbestemmelser. Jeg skal i saa Henseende gøre opmærksom paa, at jeg har tilstræbt dette lige over for de private Skoler ved i § 7 at give betydelig større Frihed i deres Bevægelser, end de tidligere have haft.

Med Hensyn til Bekostningerne tror jeg nok, at det skal holde Stik, at ved de Skoler, hvor man indfører den ny tredje Retning, for saa vidt der ikke er dobbelte